

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119243626
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119243626.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu PRIVATdebt s. r. o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 45 322 571, právne zastúpená JUDr. Jánom Halkom, advokátom, so sídlom Cyrila a Metoda 105/2, Rožňava, IČO: 50 589 865, proti žalovanému M. R., narodenému XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom G. Q. 162, Q., t. č. bytom G. D. XX/B, XXX XX H. o zaplatenie 70,70 Eur istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 2Csp/94/2019 - 73 zo dňa 31. 10. 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Veľký Krtíš, ako súd prvej inštancie (ďalej tiež ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 31. 10. 2019 rozhodol tak, že žalobu žalobcu zamietol (I. výrok) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal pôvodne na Okresnom súde Banská Bystrica ako kauzálnne príslušnom súde v rámci upomínacieho konania vydania platobného rozkazu, ktorým navrhol uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 70,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 06. 04. 2018 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Nakoľko platobný rozkaz sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, Okresný súd Banská Bystrica v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, zrušil platobný rozkaz a vec postúpil okresnému súde ako miestne príslušnému na rozhodnutie vo veci samej. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že žalovaný dňa 06. 03. 2018 bol počas prepravy mestskou hromadnou dopravou v Bratislava, ktorú prevádzkuje Dopravný podnik Bratislava a. s., bol podrobený kontrole cestovného dokladu, pričom bolo zistené, že tento cestoval bez cestovného lístka na linke č. 4, vo voze 7401 v úseku zastávok Polus - Zátíšie. Z dôvodu porušenia prepravných podmienok bolo vyhotovené zamestnancom dopravného podniku p. B. D. Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok var. symbol 1800285, ktorým bol žalovaný zaviazaný k povinnosti uhradiť cestovné vo výške 0,70 Eur a prirážky. Prirážka, ktorá bola dočasne vo výške 50,- Eur, ak by bola uhradená priamo na mieste resp. do 5 dní od vykonania kontroly inak v opačnom prípade vznikla prirážka vo výške 70,- Eur. Dňa 24. 01. 2019 žalobca uzatvoril s Dopravným podnikom Bratislava a. s. Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola aj pohľadávka postupcu voči žalovanému.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa §52, § 53 ods. 1, 4 písm. k), § 54a, § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, § 108, § 760, § 772 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov.

4. Okresný súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu a zároveň nemal preukázanú ani pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v konaní. Pri skúmaní aktívnej vecnej legitímácie

zistil, že žalobca nepreukázal to, aby žalovanému bolo oznámene postúpenie pohľadávky v zmysle § 526 ods. 1 OZ. Bol toho názoru, že podací hárok preukazuje len to, že zásielka bola daná pošte na prepravu, ale nepreukazuje to, že sa táto dostala aj skutočne do dispozičnej sféry žalovaného. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii nepovažoval opísané údaje z preukazu poistenca predložené zo strany žalovaného dôveryhodným dokladom totožnosti, pričom za dôveryhodné doklady preukazujúce totožnosť osoby považoval len občiansky preukaz alebo pas. Prvoinštančný súd zároveň ex offa skúmal aj premlčanie, nakoľko vzťah medzi žalobcom a žalovaným považoval za spotrebiteľský vzťah, ktorý vznikol medzi postupcom a žalovaným pri preprave. Dospel tak k záveru, že v danom prípade bol nárok žalobcu v súlade s § 108 OZ premlčaný v jednoročnej premlčacej lehote, ktorá začala plynúť odo dňa 06. 03. 2018 a skončila dňa 06. 03. 2019, pričom podľa názoru okresného súdu, žaloba bola doručenia na súd prvej inštancie dňa 15. 07. 2019.

5. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a to na základe zásady úspechu. Žalovaný síce mal v spore plný úspech, avšak mu žiadne trovy nevznikli, a preto mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Podľa názoru žalobcu rozhodnutie súdu prvej inštancie trpelo vadami podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

8. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívne a pasívnej vecnej legitímácie. Uviedol, že nedoručenie oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky nemá vplyv na účinnosť zmluvy o postúpení. Bol toho názoru, že odoslaním poštovej zásielky s predžalobnou výzvou na adresu trvalého bydliska žalovaného sa táto nepochybne dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Uviedol, že za preukázanie postúpenia pohľadávky sa považuje aj doručenie žaloby, ktorej prílohou je zmluva o postúpení pohľadávky. V tomto smere poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/11/2012 a NS ČR sp. zn. 33Odo/657/2005. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii mal za to, že na platnosť právnych úkonov nie je nevyhnutné, aby identifikácia strany právneho úkonu bola pri fyzickej osobe preukázaná dokladom jej totožnosti. Ak žalovaný v čase vykonania prepravnej kontroly mal stratený občiansky preukaz, bolo by zjavne neprimeraná volať za účelom overenia jeho totožnosti policajnú hliadku, nakoľko tento sám a dobrovoľne poskytol revízorovi svoje osobné údaje. Taktiež nesúhlasil ani s právnym posúdením premlčania ním uplatneného nároku. Poukázal na tú skutočnosť, že návrh na vydanie platobného rozkazu v rámci upomínacieho konania bol doručený Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 03. 03. 2019 a teda pred uplynutím premlčacej lehoty, ktorá by skončila až dňa 06. 03. 2019.

9. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, a preto v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

11. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

12. Podľa § 526 ods. 1, 2 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak

postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

13. Odvolateľ namietal, že súd vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd uvádza, že po právnom posúdení je potrebné rozumieť činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym posúdením veci je omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Odvolací súd konštatuje, že okresný súd správne skúmal, či vzťah medzi stranami sporu má spotrebiteľský charakter, pričom dospel k správne záveru, ak kvalifikoval právny vzťah medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným ako spotrebiteľský vzťah, keďže tento spĺňala definičné znaky spotrebiteľských zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy.

15. Odvolací súd ďalej uvádza, že vyššie citované ustanovenie § 526 OZ reaguje na uzavretie dohody o postúpení pohľadávky tak, že postupca má voči dlžníkovi oznamovaciu (notifikačnú) povinnosť spočívajúcu v tom, že oznámi dlžníkovi, že pohľadávku, ktorú mal voči nemu, postúpil inému. Ide o jednostranný adresný právny úkon postupcu. Z oznamovacej povinnosti vyplýva, že postupca môže uzavrieť dohodu o postúpení pohľadávky aj bez vedomosti dlžníka. Skutočnosťou, s ktorou právne predpisy spájajú prechod práva, je zmluva o postúpení pohľadávky. Procesnoprávnym dôsledkom postúpenia pohľadávky potom je, že postupník sa stáva aktívne legitimovaným na vymáhanie pohľadávky v momente, kedy došlo k postúpeniu pohľadávky postupcu na neho (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo 11/2012). Postupca nie je povinný dlžníkovi preukazovať, že k cesii došlo, keďže pre vzťah medzi dlžníkom a postupníkom je to bezvýznamné (pozri rozhodnutie NS ČR sp. zn. 23Cdo 333/2012). Ak postupca notifikačnú povinnosť voči dlžníkovi nesplní, je potrebné, aby postúpenie pohľadávky preukázal dlžníkovi postupník. Preukázaním má zákon namysli predloženie písomnej zmluvy o postúpení pohľadávky dlžníkovi (do notifikácie môže dlžník splniť dlh s právnymi účinkami splnenia postupcovi, teda pôvodnému veriteľovi). Nesplnenie notifikačnej povinnosti nie je osobitne sankcionované. Z nesplnenia tejto povinnosti vyvodzuje dôsledky pre konanie dlžníka, ktorý má možnosť plniť dlh (a tým spôsobiť jeho zánik) pôvodnému veriteľovi, a to až do doby oznámenia tejto skutočnosti, alebo preukázania postúpenia pohľadávky postupníkom. Zmena na strane oprávneného subjektu nastáva obyčajnou zmluvou uzavretou medzi veriteľom (postupcom) na jednej strane a novým subjektom (postupníkom) na strane druhej, bez toho, aby bol potrebný súhlas dlžníka. Vedomosť dlžníka o zmene na strane veriteľa má význam len v tom, že ovplyvňuje možnosť privodiť zánik jeho záväzku splnením i pôvodnému veriteľovi. Uvedené však nemá vplyv na postavenie nového veriteľa ako aktívne legitimovaného v spore o plnenie predmetného záväzku voči dlžníkovi (pozri rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 1980/08).

16. Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, keďže zmena v osobe veriteľa nemá vplyv na obsah práv a povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu. Nepreukázanie splnenia notifikačnej povinnosti postupcu podľa § 526 ods. 1 OZ, nemá za následok neplatnosť postúpenia pohľadávky. Ak žalobca preukázal platné postúpenie pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky s pôvodným veriteľom, jednostranný právny úkon veriteľa, ktorým mal oznámiť dlžníkovi postúpenie pohľadávky, bol bezprávneho významu na preukázanie vecnej aktívnej legitimácie žalobcu v konaní, pričom v danom smere oznámenie o postúpení pohľadávky sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného fikciou doručenia.

17. Rovnako súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil aj otázku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného ako aj otázku premlčania žalobcom uplatneného nároku. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitimácii odvolací súd uvádza, že žalovaný bol dňa 06. 03. 2018 podrobený kontrole cestovných dokladov zamestnancom - revízorom prepravcu, ktorým bol Dopravný podnik Bratislava a. s., pričom pri tejto kontrole sa žalovaný nevedel preukázať žiadnym dokladom totožnosti. Žalovaný však svoje osobné údaje poskytol revízorovi dobrovoľne a niektoré z týchto údajov mohol verifikovať z preukazu zdravotného poistenia (t. j. meno, priezvisko a dátumu narodenia). Z tohto dôvodu preto nebolo nutné, aby bola privolaná hliadka PZ alebo obecnej polície za účelom identifikácie žalovaného. Z tohto dôvodu nebolo preto možné v danom štádiu konania dospieť k záveru o nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného. Taktiež okresný súd nesprávne právne posúdil otázku premlčania, kedy síce správne určil

začiatok plynutia premlčacej doby (dňa 06. 03. 2018) ako aj premlčaciu dobu v zmysle § 108 OZ, avšak opomenul, že žalobca si svoj nárok po prvýkrát už uplatnil v rámci upomínacieho konania. Okresný súd vychádzal pri otázke, kedy si žalobca uplatnil svoje právo až od času, kedy mu bol spis postúpený, pričom žalobca podal žalobu na zaplatenie sumy 70,70 Eur s prísl., pred uplynutím jednoročnej premlčacej doby na kauzálne príslušný súd Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania. Z tohto dôvodu prvoinštančný súd nesprávne právne posúdil čas, kedy malo dôjsť k uplynutiu premlčacej doby.

18. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP preto zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Nakoľko v danom prípade dospel odvolací súd k názoru, že strany sporu sú vecne legitimované v konaní, bude povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci na základe vykonaného dokazovania posúdiť dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku, pričom odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že v obdobných veciach už všeobecné sudy niekoľkokrát rozhodovali o obdobných nárokoch žalobcu (pozri napríklad rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp. zn.16CoCsp/20/2020 zo dňa 30. 06. 2020, sp. zn. 9Co/168/2019 zo dňa 19. 12. 2019, Krajský súd Nitra sp. zn. 6CoCsp/5/2020 zo dňa 29. 06. 2020 a iné).

20. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

21. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).